

Sygn. akt IV Ca 1145/15

POSTANOWIENIE

Dnia 06 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Paulina Wawrzynkiewicz

Sędzia SO Małgorzata Balcerak-Tkacz

Sędzia SO Małgorzata Truskolaska-Żuczek (spr.)

Protokolant Olga Wyszomierska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 06 maja 2016 r. w W.

sprawy z wniosku I. S.

z udziałem E. K., R. K. i K. S.

o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 25 marca 2015 r., sygn. akt I Ns 1009/14

postanawia:

oddalić apelację.

Małgorzata Truskolaska-Żuczek Paulina Wawrzynkiewicz Małgorzata Balcerak-Tkacz

Sygn. akt IV Ca 1145/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy oddalił wniosek I. S. o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po M. K. wydanego przez Sąd Rejonowy w Wołominie w dniu 14 września 2010 r. w sprawie I Ns 591/10 (pkt 1) oraz obciążył kosztami postępowania uczestników w granicach związanych ze swoim udziałem w sprawie (pkt 2).

Sąd Rejonowy ustalił, że postępowanie w sprawie o sygn. akt I Ns 591/10 toczyło się z wniosku I. S.. W uzasadnieniu wniosku wskazała, że M. K. zmarł dnia 23 grudnia 1990 r. w R., ostatnio stale zamieszkiwał w R.. W chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z E. K.. Miał troje dzieci – wnioskodawczynię i uczestników postępowania – K. S. i R. K.. Testamentu nie zostawił. W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne. Żaden z uczestników postępowania nie odrzucił spadku i nie zrzekł się dziedziczenia

Postanowieniem z dnia 14 września 2010 r. Sąd stwierdził, że spadek po M. K. na podstawie ustawy nabyli: żona E. K., córka K. S. z domu K. i syn R. K. po 1/3 części każdy z nich z dobrodziejstwem inwentarza. Żaden z uczestników

postępowania nie złożył apelacji od w/w postanowienia. Postanowienie uprawomocniło się z dniem 06 października 2010 r.

Sąd Rejonowy przytoczył treść art. 679 kpc i wskazał, że postępowanie o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku nie może być wykorzystywane jako środek do usunięcia skutków bezczynności, czy wręcz błędów uczestnika postępowania.

W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po ojcu M. K. I. S. była wnioskodawczynią. Brała więc udział w tym postępowaniu, była jego inicjatorem oraz przedstawiała istotne okoliczności, wskazywała podstawy swojego wniosku. Wyraźnie i jednoznacznie stwierdziła, że jest córką M. K. i że dziedziczenie jest na podstawie ustawy. W niniejszej sprawie nie wskazywała na żadne inne podstawy czy nowe okoliczności.

Sąd uznał zatem, że brak jest przesłanek do zmiany postanowienia z dnia 14 września 2010 r. wydanego w sprawie I Ns 591/10. Stan sprawy bowiem nie uległ zmianie, a okoliczności, które wnioskodawczyni powołuje aktualnie, powoływała także w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po ojcu. Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie de facto chodzi o naprawienie błędu Sądu, który w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku po M. K. nie uwzględnił wnioskodawczyni jako spadkobierczyni. Postępowanie o zmianę lub uchylenie stwierdzenia nabycia nie służy jednak do naprawiania błędów czy to stron, czy Sądu. Do tego bowiem służyła możliwość wniesienia apelacji z zarzutami, które zostały podniesione w niniejszej sprawie, czego wnioskodawczyni nie uczyniła. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc.

W złożonej apelacji wnioskodawczyni zaskarżyła postanowienie w całości wnosząc o jego zmianę i stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym M. K. przez I. S., E. K., R. K. i K. S. po ¼ części każdy z nich.

Zarzuciła naruszenie przepisów postępowania tj. art. 679 kpc poprzez niezasadne oddalenie wniosku mimo istnienia przesłanek uzasadniających zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 14 września 2010 r., sygn. akt I Ns 591/10; art. 227 kpc w zw. z art. 233 kpc poprzez nierozpoznanie istoty sprawy i pominięcie faktu, że poprzednio wydane postanowienie obarczone jest oczywistym błędem, który powinien być konwalidowany w niniejszym postępowaniu; naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 5 kc poprzez wydanie orzeczenia z naruszeniem zasad współzycia społecznego i pominięciem słusznego interesu strony w uwzględnieniu jej wniosku; naruszenie zasady praworządności poprzez wydanie orzeczenia o oddaleniu wniosku mimo, że podstawą jego złożenia był wyłącznie błąd Sądu rozpoznającego wniosek o stwierdzenie nabycia spadku.

Uczestniczka postępowania E. K. wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw prawnych.

Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne oraz argumentację i wywody prawne Sądu Rejonowego wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Sąd Rejonowy trafnie przyjął, że wniosek o zmianę prawomocnego postanowienia z dnia 14 września 2010 r. wydanego w sprawie I Ns 591/10 nie może zostać uwzględniony.

Wadliwość postanowienia wydanego przez Sąd Rejonowy w Wołominie w sprawie I Ns 591/10, w którym pominięto wnioskodawczynię jako spadkobierczynię ustawową po M. K., nie budzi wątpliwości.

Jak trafnie stwierdził Sąd Rejonowy wadliwość ta nie może być jednak wyeliminowana w trybie przewidzianym w art. 679 § 1 kpc. Przepis ten, dopuszczający możliwość przeprowadzenia w odrębnym postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku, dowodu, że osoba, która uzyskała prawomocne stwierdzenie nabycia spadku, nie jest spadkobiercą lub że jej udział w spadku jest inny niż stwierdzony, przewiduje istotne ograniczenia w tym względzie dla osób, które były uczestnikami postępowania spadkowego.

Uczestnik postępowania w celu doprowadzenia do zmiany lub uchylenia w trybie art. 679 kpc prawomocnego postanowienia powinien wykazać, że nie znał okoliczności mających wpływ na krąg spadkobierców lub wielkość przysługujących mu udziałów, a wiedzę taką uzyskał po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

I. S. była wnioskodawczynią również w poprzednim postępowaniu. Podnosiła wówczas te same okoliczności, na które wskazywała w sprawie niniejszej. W obu sprawach wносиła o stwierdzenie, że spadek po M. K. nabyła jego żona E. K. oraz troje dzieci – I. S., R. K. i K. S..

W świetle powyższych rozważań nie ulega wątpliwości, że skarżąca miała możliwość powołać się na okoliczność nieprawidłowo ustalonego przez Sąd Rejonowy kręgu spadkobierców ustawowych już w toku poprzedniego postępowania składając apelację, czego jednak nie uczyniła.

Podkreślić należy, że skarżąca stawiała się na rozprawie w dniu 08 września 2010 r., podczas której Sąd Rejonowy postanowił odroczyć publikację orzeczenia do dnia 14 września 2010 r. Nie była jednak obecna podczas publikacji orzeczenia. Aż do marca 2014 r. nie interesowała się zapadłym w sprawie postanowieniem.

Podkreślić należy, że postępowanie przewidziane w art. 679 kpc nie może służyć naprawie błędów popełnionych w toku postępowania przez jego uczestników, czy nawet przez Sąd (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2004 r., III CK 82/03). Postępowanie o zmianę prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku nie może być wykorzystywane jako środek do usunięcia bezczynności, czy też błędów w sprawie prawomocnie zakończonej. Służy jedynie umożliwieniu zmiany postanowienia spadkowego w razie wykrycia okoliczności i dowodów, których zainteresowany nie mógł, z różnych przyczyn, powołać w postępowaniu spadkowym.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc postanowił, jak w sentencji postanowienia.

Małgorzata Truskolaska-Żuczek Paulina Wawrzynkiewicz Małgorzata Balcerak-Tkacz